Ministerie van Justitie en Veiligheid

Minister van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding
Cybercrime en zeden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
31 januari 2025

Onze referentie
5879738

Bijlage(n)
2

nota

Beleidsreactie CKM rapport 'Op de koop toe'

Bijlage(n)
1. CKM rapport 'Op de koop toe'
2. Beleidsreactie

1. Aanleiding

Op 12 december 2023 heeft het Centrum tegen Mensenhandel en Kinderhandel (hierna: CKM) het rapport 'Op de koop toe' gepubliceerd. In de beantwoording van de vragen van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid over het Actieplan Samen tegen mensenhandel van 7 juni 2024 is een beleidsreactie op het rapport toegezegd.[1] In onderhavige brief staat de beleidsreactie op het rapport en de daarin gedane aanbevelingen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd in te stemmen met de beleidsreactie op het onderzoeksrapport 'Op de koop toe'.

3. Kernpunten

Op hoofdlijnen worden de aanbevelingen van het CKM gevolgd en veelal wordt verwezen naar hetgeen hierover reeds is opgenomen in de actielijnen in het programma Samen tegen mensenhandel.

Het onderzoek en bijbehorend rapport brengt de achtergrond en modus operandi van veroordeelden, de geëiste en opgelegde straffen, evenals de kenmerken van slachtoffers in beeld. Daarnaast worden de ontwikkelingen in de opsporing van klanten verder geanalyseerd.

Aanbeveling 1: behandel het wetsvoorstel seksuele misdrijven en het wetsvoorstel regulering sekswerk met prioriteit en zorg dat beide wetsvoorstellen op elkaar worden afgestemd zodat een coherent en effectief juridisch kader ontstaat in de aanpak van personen die seks kopen van minderjarigen

- De samenhang van bestaande wetsvoorstellen en bestaande wetgeving wordt altijd bezien, ook ten aanzien van de Wrs en WSM.
- Op dit moment worden diverse scenario's onderzocht om de minimumleeftijd van prostitutie naar 21 jaar te verhogen. De uitkomsten hiervan kunnen relevant zijn voor de samenhang tussen de Wrs en WSM.

[1] Kamerstukken II, 28 638, nr. 251.

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding
Cybercrime en zeden

Datum
31 januari 2025

Onze referentie
5879738

- De Tweede Kamer zal in het eerste kwartaal van 2025 worden geïnformeerd over de uitkomsten van de scenarioverkenning en vervolgstappen ten aanzien van de Wrs.

Aanbeveling 2: investeer in (onderzoek naar) de strafrechtelijke aanpak van klanten en minderjarigen met het doel de vraag naar betaalde seks met minderjarigen te ontmoedigen en te reduceren

- Indien een opsporingsonderzoek naar seksuele uitbuiting wordt gestart, wordt ook geïnvesteerd in het opsporen en vervolgen van klanten. Dit betreft landelijk beleid van het openbaar ministerie.
- Daarnaast zijn in het kader van de Veiligheidsagenda 2023-2026 kwalitatieve afspraken gemaakt over de doorontwikkeling van de online opsporing onder meer gericht op het signaleren, voorkomen en opsporen van verschillende vormen van uitbuiting die online plaatsvinden.
- Het CKM stelt dat het van belang is te onderzoeken waarom de strafeis van het OM afwijkt van haar eigen richtlijn voor strafvordering. Deze aanbeveling wordt niet opgevolgd omdat afwijkingen zijn toegestaan.

Aanbeveling 3: Scherp het beleid ten aanzien van seksadvertentieplatforms aan en ontwikkel een dwingend juridisch kader waardoor onwelwillende platforms gesanctioneerd kunnen worden

- Het departement zal in gesprek gaan met betrokkenen van het Fieldlab Tulpafslag. In dit Fieldlab werd geconstateerd dat de zelfregulering van seksadvertentieplatforms beter moet. In een later stadium zal het departement in gesprek gaan met de platformen zelf.
- Op Europees niveau is sinds 17 februari 2024 de Digital Services Act van kracht. Hierin worden regels gesteld aan tussenhandeldiensten en platforms over onder meer de omgang met illegale inhoud.
- In het kader van de Veiligheidsagenda 2023-2026 wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de online opsporing.

Aanbeveling 4: Neem maatregelen op het gebied van voorlichting, afschrikking en het voorkomen van recidive met het doel te voorkomen dat klanten (opnieuw) seks kopen van minderjarigen

- In het Actieplan programma Samen tegen mensenhandel wordt ingezet op het creëren van brede bewustwording (Actielijn 1) met specifieke acties gericht op voorlichting, afschrikking en het voorkomen van recidive.
- In het kader van afschrikking en voorlichting wordt jaarlijks een landelijke actiedag georganiseerd gericht op klanten, wordt meer media-aandacht voor de aanpak van deze groep gegenereerd en zullen professionals in een Fieldlab Mensenhandel tot nieuwe interventies voor de klantenaanpak komen.
- In het voorkomen van recidive zal een e-learning voor reclasseringsmedewerkers worden ontwikkeld zodat door middel van advisering, toezicht en begeleiding ervoor kan worden gezorgd dat beter bij de daderaanpak wordt aangesloten indien het mensenhandel betreft.

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding
Cybercrime en zeden

Datum
31 januari 2025

Onze referentie
5879738

Aanbeveling 5: Verricht onderzoek naar maatregelen die andere landen nemen om de vraag naar seks met minderjarige te ontmoedigen, te verkennen hoe deze maatregelen passend voor Nederland kunnen zijn en in hoeverre internationale samenwerking mogelijk is

- In het Actieplan programma Samen tegen mensenhandel wordt door middel van onder meer een Fieldlab bezien of tot nieuwe interventies kan worden gekomen in relatie tot de klantenaanpak.
- Het is van belang de effectiviteit van deze maatregelen in de nationale context te bezien. Blijkt dat internationale best practices, bijvoorbeeld in het Fieldlab, effectief zijn dan kan overwogen worden om deze mee te nemen in de verdere vormgeving van de klantenaanpak.

4. Toelichting

4.1. Politieke context

U heeft in de beantwoording op de Kamervragen van de leden Boomsma en Bikker inzake de eerste veroordeling van een klant die heeft bijgedragen aan mensenhandel[2] toegezegd in gesprek te gaan met de betrokken partijen van het Fieldlab Tulpafslag, waarin is gebleken dat de zelfregulering van seksadvertentieplatforms te wensen overlaat. In een later stadium heeft u toegezegd in gesprek te gaan met de seksadvertentieplatforms zelf. Beide toezeggingen worden nogmaals bevestigd in deze beleidsreactie.

4.2. Krachtenveld

Voor de beantwoording van de beleidsreactie is contact geweest met de afdelingen DVB, DGPenV en DRC. Daarnaast heeft ook afstemming plaatsgevonden met zowel de politie als het openbaar ministerie.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

[2] Antwoorden Kamervragen over de 1e veroordeling van een klant die heeft bijgedragen aan mensenhandel | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl